
HÅLLBARHETSREDOVISNING

LIBER AB

2018

Introduktion

Liber är ett av Sveriges ledande förlag inom läromedel och facklitteratur. I vårt uppdrag ingår att bidra till en positiv och hållbar samhällsutveckling genom att ge alla samma goda förutsättningar att ta till sig ny kunskap, oavsett ekonomisk och social situation. Tillsammans med författare, skolan, lärosäten och näringslivet skapar vi innehåll av högsta kvalitet. Vi brinner för livslångt lärande och att alla ska lyckas med sina studier. Som grund för vårt hållbarhetsarbete ligger vår vision – ett Sverige där alla lyckas med sina studier och våra värdeord; passion, samarbete och likvärdighet.

Vi tar ansvar för en hållbar utveckling genom att vara en ansvarsfull arbetsgivare, en samhällsaktör som gör skillnad genom innehållet i de böcker vi publicerar, och genom att sträva efter att uppnå största möjliga miljönytta för vår verksamhet. Vår största påverkan när det gäller miljön är genom val av leverantörer. Den direkta påverkan på hållbarhetsarbetet uppstår i första hand i kontorsverksamheten.

Liber har tillsammans med övriga bolag i koncernen tagit fram en Uppförandekod, ett av Libers styrdokument, för att öka medvetenheten, sprida kunskap och ge alla medarbetare riktlinjer för hur de ska agera i specifika situationer. Uppförandekoden inbegriper koncernens ställningstagande inom områdena intressekonflikter, korruptionsbekämpning, hälsa och säkerhet i arbetet, hållbarhet och leverantörers och samarbetspartners ansvar. Arbetet har drivits av ett Compliance-team med representanter från varje bolag. Varje nyanställd medarbetare genomgår i början av sin anställning en utbildning baserad på Uppförandekoden som speglar olika affärsetiska ställningstaganden och som avslutas med ett test.

Libers definition av hållbar utveckling utgår från FN:s Global Compact - 10 principer som sammanfattas i 4 huvudområden: mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, miljö och korruptionsbekämpning.

1. Mänskliga rättigheter

Princip 1:

Företagen ska stödja och respektera skyddet för de internationellt erkända mänskliga rättigheterna

Princip 2:

och se till att inte företagen gör sig skyldiga till brott mot de mänskliga rättigheterna

2. Arbetsvillkor

Princip 3:

Företagen ska se till att föreningsfriheten upprätthålls och stödja rätten till kollektivavtal,

Princip 4:

avskaffa alla former av tvångsarbete,

Princip 5:

avskaffa barnarbete

Princip 6:

och följa principen om ickediskriminering vid anställning och i yrkesutövning.

3. Miljö

Princip 7:

Företagen ska främja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker.

Princip 8:

Ta initiativ för att främja större miljöansvar och
Princip 9:
uppmuntra utveckling och spridning av miljövänlig teknik.

4. Korruption

Princip 10:

Företagen ska motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och mutor.

Risakanalys

Då Liber har en lång historik inom förlagsbranschen med titlar som säljer över lång tid, finns alltid en risk att terminologi och normer i samhället förändras och redan utgivet material därmed ej fullt ut möter rådande praxis. För att begränsa denna risk arbetar Liber aktivt med omvärldsbevakning och kvalitativ bedömning av innehåll i produktionsledet. Vad gäller redan utgivna titlar där tveksamheter uppdagas till följd av samhällets utveckling, fokuserar företaget på att löpande uppdatera tidigare utgivna titlar, och publicera nya titlar inom respektive område. I detta arbete öppnar de digitala formatet upp för nya möjligheter att snabbare säkerställa även mindre ändringar

Då Liber arbetar med leverantörer på flera kontinenter och länder som Kina, Indien, Spanien, Polen och Egypten, kan regelverk och kontroller av efterlevnad skilja sig åt betydligt inom områden som arbetsmiljö, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och korruption.

Vi bedömer att det kan finnas risker i leverantörsledet som indirekt kan påverka vårt hållbarhetsarbete. För att förebygga eventuella risker för brott mot de 10 principerna accepterar Liber endast certifierade leverantörer som lever upp till Libers och koncernens Uppförandekod. Samtliga leverantörer vars tjänster Liber upphandlar, förbinder sig att säkerställa att mänskliga rättigheter respekteras i varje steg av processen samt att tvångsarbete och barnarbete inte förekommer. Liber arbetar för långsiktiga och goda relationer med sina leverantörer, som ett led i detta genomförs årliga uppföljningsbesök hos leverantörerna i de olika länderna av olika representanter i koncernen. På så sätt säkerställer vi att överenskomna regler efterlevs.

Beträffande det miljömässiga ansvarstagandet i leverantörsledet har vi identifierat risker att leverantörerna inte aktivt arbetar för miljövänlig teknik och utveckling. Det kan vi påverka direkt genom vårt val av papper och transporter och genom val och kontraktering av endast certifierade leverantörer.

Konkret beskrivning kring hur Liber agerar för att motverka ovanstående risker beskrivs i följande stycken.

1. Mänskliga rättigheter

Vi bedömer risken för kränkningar av mänskliga rättigheter i relationer till medarbetare, kunder, leverantörer, underleverantörer och samarbetspartners och beaktar påverkan i våra affärsbeslut. Vi agerar med noggrannhet och följer regler och direktiv för att undvika kränkningar av mänskliga rättigheter. Vid stora

upphandlingar av tryck och bindning är kriterierna i Uppförandekoden styrande vid val av leverantör. Vi ställer tydliga krav på att leverantören ska ta ansvar för såväl arbetsförhållandena som för miljön och även ta hänsyn till mänskliga rättigheter på respektive arbetsplats. För att säkerställa att leverantören efterlever sitt ansvar görs återkommande besök och avstämningar på fabrikerna.

2. Arbetsförhållanden

Styrdokumentet för vårt arbete med arbetsmiljö och arbetsförhållanden är främst jämställdhets- och mångfaldsplanen 2017-2019. Liber ska arbeta förebyggande och långsiktigt för en god och hälsosam arbetsmiljö som inte utsätter medarbetarna för ohälsa eller olycksfall. Arbetsförhållandena ska lämpa sig för alla medarbetare oavsett kön. Liber ska arbeta systematiskt och i samverkan för att upptäcka, kartlägga och åtgärda eventuella risker och komma tillrätta med eventuella problem som strider mot diskrimineringsgrunderna.

Tillämpningen av planen görs bla genom regelbundna möten i arbetsmiljögruppen bestående av skyddsombud och HR, genom ergonomiska arbetsplatsronder, genom delegerat arbetsmiljöansvar till cheferna och genom att kontinuerligt arbeta med systematiskt arbetsmiljöarbete och uppföljning av hälsobokslut.

Vi arbetar med frisknärvaro och proaktivt för att skapa förutsättningar för en engagerande och motiverande arbetsmiljö där medarbetarna förutom en god ergonomisk miljö och träningsmöjligheter i kontorsbyggnaden även ges möjlighet att arbeta hemifrån.

Vi accepterar inte kränkande särbehandling eller andra former av trakasserier som leder till att medarbetarna känner sig förnedrade eller diskriminerade.

Vi erbjuder våra medarbetare en jämställd arbetsplats som präglas av mångfald och respekt för varandras kompetenser och olikheter. Delaktighet, personligt ansvar och ett värdeskapande förhållningssätt tillsammans med möjlighet att utvecklas i sin roll utgör en grund i vårt arbete att vara en ansvarstagande arbetsgivare.

Varje medarbetare har ett ansvar att bidra till verksamhetens utveckling genom att agera enligt vår värdegrund, iaktta god affärssed och agera etiskt i sitt arbete och i relation till kunder och samarbetspartners.

Libers anställda representeras av en övervägande del kvinnor. Vi strävar efter en jämnare fördelning genom att prioritera det underrepresenterade könet vid rekryteringar när de sökande har likvärdiga kvalifikationer.

2018 rekryterades 16 personer varav 8 män.

Vi strävar efter att våra medarbetares sammansättning ska spegla mångfalden i samhället och på de marknader vi verkar inom. Totalt har vi 10 olika nationaliteter representerade och en god åldersspridning från 28 till 66 år.

Utav 16 genomförda rekryteringar 2018 var 8 män.

Utav 18 genomförda rekryteringar 2017 var 5 män.

Sjukfrånvaro 2018 2,4%. Total frånvaro 2,8%

Sjukfrånvaro 2017 2,4%. Total frånvaro 2017 6,7%

Sjukfrånvaron har varit relativt oförändrad mellan åren. Differensen i den totala frånvaron härrör sig till fler antal föräldralediga.

Jämställdhetsarbetet i siffror

Könsfördelningen i styrelsen uppgick 2018 till 60% kvinnor.

Könsfördelningen i styrelsen uppgick 2017 till 60% kvinnor.

Könsfördelningen av övriga ledande befattningshavare 2018 uppgick till 80% kvinnor.

Totalt antal anställda 2018, 106 varav 30% män.

Totalt antal anställda 2017, 105 varav 29% män

Totalt antal föräldralediga 2018, 5 varav 2 män

Totalt antal föräldralediga 2017, 3 varav ingen man

Enligt den årliga lönekartläggningen ur ett jämställdhetsperspektiv finns inte några löneskillnader mellan kvinnor och män som har hänföras till kön.

3. Miljö

Libers miljöarbete började 2001 då ett internt miljøråd tillsattes och vidtog en rad åtgärder för att minska vår påverkan på miljön. En miljöchef organiserade Libers miljöarbete enligt ett eget miljöledningssystem. Ledningsgruppen gav arbetsmiljöarbetet hög prioritet och ansvar för att mål och policys skulle sättas och att samtliga medarbetare skulle informeras och involveras. Sedan dess har Libers miljöarbete tagit många kliv framåt. Den ökande medvetenheten kring de framtidsutmaningar som vi står inför och företagets möjligheter att göra skillnad, ligger till grund för vår strävan att i så stor utsträckning som möjligt bidra till en hållbar utveckling för hela vår verksamhet sett ur ett ekonomiskt-, socialt och miljömässigt perspektiv.

Miljöpolicy

Som en del av vårt miljöledningssystem och för att säkerställa en kontinuerlig hänsyn till miljön har vi formulerat nedan riktlinjer:

- I vårt miljöarbete ska vi inta en ledande position inom våra verksamhetsområden och sträva efter ständig förbättring av vår miljöprestanda genom bästa möjliga resursanvändning.
- I nya anbudsunderlag ska leverantörer och samarbetspartners redovisa ISO-certifieringar och/eller andra miljömärkningar.
- Vi ska följa gällande miljölagstiftning.

Miljömål

Vårt hållbarhetsarbete ska vara präglad av ambitiösa mål och ständigt sträva mot förbättringar. Vi ska:

- Öka den procentuella andelen av miljögodkända leverantörer genom att påverka beslut om upphandlingsregler och centrala miljöriktlinjer.
- Minska vårt avfall.
- Öka antalet miljövänliga alternativ såsom tåg- eller båttransporter för mindre koldioxidutsläpp.

- Minska energianvändningen i alla delar av vår verksamhet.
- Effektivisera resursanvändningen

Libers miljöpåverkan kan delas upp i direkt- och indirekt påverkan. Den direkta miljöpåverkan omfattar kontorsverksamheten, olika marknadsaktiviteter och mässor, den indirekta berör val av leverantörer, pappersproducenter, tryckerier, transportfirmor m fl.

Styrdokument för den direkta påverkan är tex vår resepolicy som tydliggör att vid tjänsteresor ska det alternativ som ger minst miljöpåverkan väljas. Det betyder att tåg ska väljas framför flyg och bil på kortare sträckor. I samband med resor, event och utbildningar använder vi så långt det är möjligt hållbarhetsmärkta Svanen hotell- och konferensanläggningar. Vi använder produkter som är hållbarhetsmärkta i de fall sådana alternativ finns att tillgå, exempel på det är kontorsmaterial, papper till tryck av kataloger, porslinsmuggar istället för pappersmuggar m.m. Inom kontorsverksamheten finns inarbetade rutiner för avfallssortering och återvinning, vi källsorterar vårt kontorsavfall och återvinner makulerade bokupplagor. De hållbara valen gäller även inköp av tjänster, bud och transporter.

Den indirekta påverkan är miljö- och hållbarhetsmärkningen FSC, Forest Stewardship Council, en oberoende internationell medlemsorganisation som verkar för ett miljöanpassat, socialt ansvarstagande och ekonomiskt livskraftigt bruk av världens skogar genom sitt certifieringssystem. Samtliga våra böcker är tryckta på FSC-certifierat papper och de tryckerier som vi anlitar är FSC-certifierade. FSC-märket gör att konsumenter och företag med en större medvetenhet kan välja varor av trä som kommer från ett ansvarsfullt skogsbruk som tar hänsyn till människor och miljö vilket på lång sikt bidrar till att bromsa den globala uppvärmningen och ge värdefulla naturresurser.

De flesta av Libers böcker trycks i Kina, mindre volymer trycks även i Egypten, Indien, Polen och Spanien. En allmän uppfattning är att tryck i Kina på grund av långa transporter skulle innebära stora utsläpp av koldioxid och därmed vara sämre ur klimatsynpunkt. Jämförelser visar att det nödvändigtvis inte behöver vara mer belastande för klimatet att trycka i Kina jämfört med Europa och Nordafrika. Anledningen är att transporter med båt ger lägre utsläpp än med lastbil.

Nedan ett exempel där det framgår att tryck i Polen ger högre utsläpp per fraktat kilo än vid transport från Kina.

<i>Tryckort</i>	<i>Destination</i>	<i>Container/pall</i>	<i>Vikt</i> <i>kg</i>	<i>Färd-</i> <i>medel</i>	<i>Utsläpp</i> <i>koldioxid</i>	
<i>Kina</i>	<i>Stockholm</i>	<i>20 fot = 20 pall</i>	<i>14400</i>	<i>Båt+lastbil</i>	<i>1,26 ton</i>	<i>0,087kg</i>
<i>Polen</i>	<i>Stockholm</i>	<i>23</i>	<i>15 561</i>	<i>Lastbil</i>	<i>1,72 ton</i>	<i>0,11 kg</i>

Utsläppen relaterade till transporter har totalt sett varit dalande under de senaste åren. För 2014 var påverkan av transporterna från Kina totalt drygt 100 ton vilket kan jämföras med färre transporter för 2018 och då även lägre miljöpåverkan, ca 70 ton. Antal tryckbeställningar uppgick 2018 till 544 st jämfört med 503 st 2017.

Lager- och distributionsverksamheten av böcker sköts av Förlagssystem AB som har ett organiserat miljöarbete och är certifierade enligt miljöledningssystemet ISO

14001. Bland annat mäts energiåtgång och uppvärmning enligt uppsatta mål med regelbunden uppföljning. Distribution till kunder sker via olika distributörer och beroende på geografiskt läge och sändningens storlek sker samkörning.

4. Korruptionsbekämpning

Liber tar avstånd från alla former av korruption och handlingar som kan uppfattas som försök till påverkan av beslut där personliga intressen kan vara i konflikt med företagets bästa. Som vägledning för våra anställda inom detta område finns riktlinjer i vår Code of Conduct, samt medarbetare uppmanas att kontakta Compliance Manger vid eventuella tveksamheter. Vår verksamhet ska alltid drivas professionellt och kostnadseffektivt. Liber erbjuder inga förmåner eller andra kompensationer som strider mot lagar eller är oförenliga med god affärssed.

Alla nyanställda är skyldiga att genomföra en kurs några månader efter sin anställning som består av tre delar: Data Protection, Compliance Basic och Security, kursen avslutas med en test som försäkrar att medarbetaren förstått Uppförandekoden och vet hur hen ska agera i olika situationer.

Automatiska påminnelser går ut med jämna mellanrum till de som inte har slutfört alla kurser. Antalet genomförda tester rapporteras till våra ägare årligen. 2018 genomförde 80% av de anställda testerna.

Trots ett tydligt och underbyggt arbete med olika styrdokument kan kränkningar ske. Det finns riktlinjer för hur en anställd anonymt kan rapportera överträdelser som regleras i Visselblåsarpolicyn.